

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Изх. № 37, 18.07.2019 г.

Вх. № 189 К1 7/19

Дата 19.07.19

до

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 7/2019 Г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 02.07.2019 г. по к. д. № 7/2019 г. на КС, на Съюза на юристите в България е дадена възможност да представи писмено становище по делото, образувано по искане на Висшия адвокатски съвет (ВАдвС) за установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 50 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (обн. ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г.) (ЗИД ЗКПО), в частта, с която се създава ново изречение второ в чл.10, ал.1 от Закона за митниците (ЗМ) (обн. ДВ, бр. 15 от 06.02.1998 г., посл.изм., ДВ, бр.32 от 16.04.2019г.)

Съюзът на юристите в България намира, че § 50 от ЗИД ЗКПО е в пряко противоречие с абзац 5 от Преамбула и чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България, прокламиращи правата на личността, нейното достойнство и сигурност и основния принцип за правова държава.

Съгласно § 50 от ЗИД ЗКПО и извършеното допълнение в разпоредбата на чл.10, ал.1 от ЗМ се стига до противоконституционно лишаване на български граждани от правото им на труд чрез засягане на държавни служители в Агенция „Митници“, които са привлечени като обвиняеми или са подсъдими за различни умишлени престъпления от общ характер преди наказателният съд да се е произнесъл за виновността им влязла в сила присъда.

Съгласно абзац трети от Преамбула на Конституцията на Република България правата на личността, нейното достойнство и сигурност е въздигнат във върховен принцип, който според абзац 5 на Преамбула на основния закон цели създаването на правова държава. Защитата на правата и законните интереси на личността е тяхна юридическа гаранция. Тя придобива значение на принципно, конституционно изискване към законодателя и правоприложителя, произтичащо от основните идеи и начала на Конституцията (Преамбул, абзац 3 и 5; чл. 4, ал. 1). В конкретните жизнени правни ситуации тя трябва да се прояви и като конкретна правна гаранция на конкретно право. В случая разпоредбата на § 50 от ЗИД ЗКПО противоречи на основния принцип за правовата държава и на правата на личността в лицето на държавни служители в Агенция „Митници“, които ще бъдат лишени от възможността да упражняват трудовата си дейност без да имат възможност да защитят законните си интереси, единствено поради обстоятелството, че са привлечени като обвиняеми или са подсъдими за различни умишлени престъпления от общ характер.

Лишаването от правото на труд на лица, за които не е доказано по несъмнен начин с влязла в сила присъда за извършено престъпление от общ характер, не е в съответствие с изискването за пропорционалност на държавна намеса в индивидуалното право на труд и противоречи на правото на защита в един справедлив съдебен процес.

Освен това с приетото допълнение в чл.10, ал.1 от ЗМ се нарушава презумпцията за невиновност, чрез която се гарантират принципите за правна сигурност и защита на правата и законните интереси на лицата от произвол. Презумпцията за невиновност - че обвиняемият се смята за невинен до установяване на противното с влязла в сила присъда - е конституционно установена в чл.31, ал.3 от Конституцията. Доколкото разпоредбата на чл.10, ал.1 от ЗМ, се отнася както за първоначално постъпване на работа, така и за последващо възникване на визирани обстоятелства, то на всеки митнически служител, привлечен като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер, следва да бъде прекратено служебното правоотношение.

Във връзка с това директно нарушаване на конституционни разпоредби, като последица се явява и погазването на принципи на Конституцията - принципът на правова държава (чл. 4) и на социалната държава, прогласен в Преамбула - „да създадем демократична, правова и социална държава“ във върховен принцип в Преамбула - „правата на личността, нейното достойнство и сигурност“. Не може да бъде правова една държава, която чрез закон отнема свободата на едно лице да избира работата си и възможността чрез труда си да осигурява прехрана за себе си и семейството си (чл. 6, т. 1 от Международния пакт за икономически, социални и културни права).

В случая наложените с разпоредбите на § 50 от ЗИД на ЗКПО ограничения са прекомерни и неоправдани. Ограниченията на основни права са допустими, стига да се спазва изискването за пропорционалност. Практиката на Конституционния съд в решение № 20 от 14.07.1998 г. по

конституционно дело № 16/1998 г., предвижда че при наличие на такова несъответствие нормата трябва да бъде обявена за противоконституционна.

Според чл. 4, ал. 1 от Конституцията, Република България е правова държава. Тя се управлява според Конституцията и законите на страната.

Изискването за пропорционалност на принципа на чл. 4, ал. 1 от Конституцията се прилага като решаващ критерий за вида и размера на допустимите със закон ограничения, както и за определянето на конкретни гаранции при упражняване на основни права.

В заключение считаме, че с § 50 от ЗИД на ЗКПО се допуска отнемане на основни права на човека (чл. 48, ал. 1 от Конституцията) - правото и свободата на труд, закрепен в посочените по-горе норми от Основния закон, наруша се чл. 4, ал.1 от Конституцията, прокламиращ, че България е правова държава и гарантира правата на личността, както и абзац 3 и 5 от Преамбула на Основния закон, поради което подкрепяме искането на Висшия адвокатски съвет (ВАдвС) за установяване на противоконституционност на разпоредбата на § 50 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (обн. ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г.) (ЗИД ЗКПО), в частта, с която се създава ново изречение второ в чл.10, ал.1 от Закона за митниците (ЗМ) (обн. ДВ, бр. 15 от 06.02.1998 г., посл. изм., ДВ, бр.32 от 16.04.2019 г.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ГОРИСАН
В. СЛАВОВ)

